

# Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения

## Информация

**Откриване / Приключване:** 20.10.2022 г. - 21.11.2022 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #7115-K

**Област на политика:** Наука и технологии

**Тип консултация:** Закон

**Вносител:** Министерство на транспорта и съобщенията

**Тип вносител:** Национално

---

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения (ЗИД на ЗЕС) е изготвен в изпълнение на ангажиментите на Република България като държава членка на Европейския съюз (ЕС) за привеждане на българското законодателство в съответствие с изискванията на чл. 19 „Санкции“ от Регламент (ЕС) 2022/612 на Европейския парламент и на Съвета от 6 април 2022 г. относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (ОВ, L 115/1 от 13 април 2022 г.).

В допълнение към привеждането на българското законодателство в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2022/612 с проекта се предлага и прецизиране на разпоредбите на чл. 242б от ЗЕС във връзка с функционирането на Системата BG-ALERT за разпространение на съобщения за предупреждение на населението за извънредни ситуации и бедствия.

С проекта на ЗИД на ЗЕС се предлагат следните изменения и допълнения:

1. В параграфи 1 и 4 от проекта се предлага отстраняване на фактически грешки при посочване на препратки към съответни разпоредби на закона.
2. В параграф 2 от проекта се предлага въвеждане на посочване на наименованието на Регламент (ЕС) 2022/612.
3. В параграф 3 от проекта се предлага въвеждането на разпоредба, която да уреди задължението за доставчиците на мобилни междуличностни съобщителни услуги с номера да предават до засегнатите крайни ползватели съобщения за предупреждение на населението за бедствие или извънредна ситуация чрез Системата BG-ALERT за разпространение на съобщения за предупреждение на населението за извънредни ситуации и бедствия. В допълнение е предвидено министърът на вътрешните работи, съгласувано с министъра на транспорта и съобщенията, да определи с наредба реда за изграждане, поддържане, развитие и използване на системата BG-ALERT, което

ще даде повече правна сигурност.

В проекта на ЗИД на ЗЕС се предлагат изменения в текстовете на няколко разпоредби в Глава 21 „Административно наказателни разпоредби“ от закона. По-конкретно, в чл. 331, 331а и 334б се въвеждат имуществени санкции за неизпълнение на разпоредби от Регламент (ЕС) 2022/612.

4. В параграф 5, т. 1 от проекта се прецизира препращането към съответните разпоредби от Регламент (ЕС) 2022/612 в чл. 331 от ЗЕС. Досегашният размер на санкцията се запазва. КРС има законови правомощия по контрол за спазването на регламента, предвидени в чл. 17, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2022/612. Непредоставянето на информацията по чл. 17, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2022/612 би възпрепятствало комисията да упражнява своите функции във връзка с изпълнението на регламента, включително до невъзможност да предоставя съответните данни на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения, респективно – на Европейската комисия.

В параграф 5, т. 2 от проекта е предвидено създаването на нова ал. 13 в чл. 331 от ЗЕС, която предвижда специална санкционна разпоредба за неизпълнение на решение на Комисията по чл. 220а, ал. 2 от ЗЕС. Разпоредбата на чл. 220а, ал. 2 от закона дава правомощие на КРС по всяко време да изиска от доставчик на услуги за терминиране на гласови повиквания да измени цената, която той налага на други предприятия, ако тя не отговаря на изискванията на приложимия делегиран регламент на Европейската комисия за определяне на единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания в мобилни мрежи и единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи. Размерът на предложената санкция чл. 331, ал. 13 от ЗЕС е съобразен с обстоятелството, че като степен на значимост на засягане на обществени отношения, неизпълнението на решение по чл. 220, ал. 2 от ЗЕС е аналогично на неизпълнение на решенията, посочени в чл. 331, ал. 7 и ал. 8 от ЗЕС, за които е предвидена същата санкция в действащия закон.

5. В параграф 6 от проекта се прецизира разпоредбата на чл. 331а, ал. 1, като във връзка с горните мотиви се добавя и неизпълнение на решение по чл. 220а, ал. 2 от ЗЕС, както и се коригира препращането към актуалните разпоредби от Регламент (ЕС) 2022/612.
6. В параграф 7 от проекта се предлага създаване на чл. 331б в ЗЕС. В предложената разпоредба е предвидена санкция за нарушение изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2021/654 на Комисията от 18 декември 2020 г. за допълнение на Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета чрез определяне на единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания в мобилни мрежи в целия Съюз и единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи в целия Съюз (ОВ, L 137/1 от 22 април 2021 г.). Доколкото нарушението на изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2021/654 се определя като такова с висока степен на значимост на засягане на обществени отношения, в проекта са предвидени конкретни санкции.

7. В параграф 8 от проекта се предлага прецизиране на разпоредбата на чл. 334б, ал. 1 като се коригират препратките към актуалните разпоредби в Регламент (ЕС) 2022/612. Доколкото обхвата на разпоредбата на чл. 4 от Регламент (ЕС) 2022/612 е разширен, в чл. 334б, ал. 1, т. 2 от проекта на ЗИД на ЗЕС се добавя и препратка към параграфи 1 и 2 на чл. 4 на Регламент (ЕС) 2022/612.

На следващо място, в чл. 334б, ал. 1, т. 3 също са отразени нови разпоредби от Регламент (ЕС) 2022/612, чл. 8, параграфи 2-5 .

В проекта се предлага създаване на нова т. 7 в ал. 1 на чл. 334б за нарушение на чл. 12 от Регламент (ЕС) 2022/612 относно регулацията на цени на едро за спешни повиквания. Предложената санкция е идентична на тази, налагана по действащия закон за нарушения на роуминг достъпа на едро, тъй като става въпрос за регулиране на аналогични обществени отношения (чл. 334б, ал. 1, т. 1 от ЗЕС).

В проекта се предлага създаване и на нова т. 10 в чл. 334б, ал. 1 за нарушение на чл. 15 от Регламент (ЕС) 2022/612 относно изискванията за прозрачност по отношение на средствата за достъп до услуги за спешна помощ. Предложената санкция е идентична на тази, налагана по действащия закон за нарушения на задълженията за прозрачност, доколкото става въпрос за идентични обществени отношения (чл. 334б, ал. 1, т. 16 от ЗЕС, отразено като т. 9 на ал. 1 в настоящия проект).

Следва да се има предвид, че нарушенията на регламента, за които са предвидени санкции в проекта, са с голяма степен на обществена опасност. От извършването им биха могли да настъпят вреди за множество роуминг клиенти, доколкото се касае за огромен пазар в рамките на ЕС. Нарушенията от този вид биха имали трансграничен ефект. При определянето на санкциите за конкретните нарушения са съобразени оборотите на предприятията – адресати на задълженията, така че санкциите да бъдат ефективни и пропорционални и да имат възпиращ ефект.

В съответствие с чл. 4, параграф 3, ал. 2 от Договора за Европейския съюз всяка държава членка на ЕС има задължението да предприеме всички общи или специални мерки, необходими за гарантиране на изпълнението на задълженията, произтичащи от Договорите или от актовете на институциите на Съюза. Неизпълнението на този ангажимент води до процедури за нарушаване правото на ЕС, в резултат от които могат да бъдат наложени санкции на държавата.

Определените минимуми и максимуми на размерите на имуществените санкции дават достатъчни гаранции за спазване на принципа на пропорционалност и възможност при индивидуализацията на наказанието да се определи размер, съответстващ на обществената опасност на конкретното нарушение. Съобразена е обществената опасност на отделните нарушения като вид посегателства и, в тази връзка, са предвидени относително определени санкции. По този начин е създадена възможност при индивидуализация на наказанието да се съобразят индивидуалните особености на конкретния случай (брой засегнати субекти и правоотношения, брой нарушения, извършени от същия нарушител, системност на извършването на нарушения, настъпили вредни последици, продължителност на

нарушенията, въздействие във времето върху пазара на електронни съобщителни услуги, извършването на нарушения, които могат да засегнат множество потребители на електронни съобщителни услуги и други). С определените минимума и максимуми на нарушенията се гарантира, че всяко административно наказание ще постанови такава мярка на държавна принуда, която съответства в най-голяма степен на обществената опасност на нарушението и на динамиката на извършването му.

8. В параграф 9 от проекта е предложено включването на легална дефиниция за „Приемно-предавателна станция“, понятие което се съдържа в действащия закон. Включването на посочената легална дефиниция ще осигури правна сигурност по отношение еднозначното прилагане на разпоредбите на закона.

Лице за контакт:

Яна Грозева Главен експерт Дирекция „Съобщения“, Министерство на транспорта и съобщенията E-mail: [ygrozeva@mtitc.government.bg](mailto:ygrozeva@mtitc.government.bg)

#### Отговорна институция

#### Отговорна институция

##### Министерство на транспорта и съобщенията

Адрес: София, София , ул. Дякон Игнатий № 9

Електронна поща: [mail@mtc.government.bg](mailto:mail@mtc.government.bg)

#### Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

#### Документи

Пакет основни документи:

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 03.05.2023](#)

[Становище на МС към Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения - вер. 1.0 | 20.10.2022](#)

[Частична предварително оценка на въздействието към Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения - вер. 1.0 | 20.10.2022](#)

[Мотиви към Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения - вер. 1.0 | 20.10.2022](#)

[Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения - вер. 1.0 | 20.10.2022](#)

---

**Консултационен документ:**

---

**Справка становища:**

---

## Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

**Автор:** Илия Христозов (19.11.2022 12:02)

Предложение за изменение на разпоредбите на чл. 261б, ал. 2, т. 3 и 4 от ЗЕС - 3 част

**Предложение за изменение на разпоредбите на чл. 261б, ал. 2, т. 3 и 4 от ЗЕС - 3 част**

Тук е мястото да отбележа и противоречието на разпоредбата на чл. 216б, ал. 2, т. 3:

„(2) За осъществяване на дейността си комисията по ал. 1 има право:

3. на достъп до помещенията на органите по [чл. 251в, ал. 1](#) и 2 и **предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги;**“

в частта ѝ „и предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги;“ на разпоредбата на чл. 139 от ПОДНС:

„Чл. 139. Държавните и местните органи и техните администрации са длъжни да оказват съдействие на народния представител и да му предоставят при поискване сведения и документи във връзка с изпълнение на правомощията му в срок от 14 дни. **Народният представител има право на достъп до държавните и**

**местните органи и организации.“**

Според чл. 73 от Конституцията:

*„Чл. 73. Организацията и дейността на Народното събрание се осъществяват въз основа на Конституцията **и на правилник, приет от него.**“*

Следователно само в ПОДНС може да се дават права и задължения на депутатите, които да са различни от тези, които са посочени в самата Конституция.

Следователно, след като в ПОДНС не се позволява на депутатите свободен достъп до помещенията на частни фирми, не може в друг нормативен акт това да се позволи и това на практика е дописване на Конституцията.

**На основание на гореизложеното предлагам разпоредбата на чл. 216б, ал. 2, т. 3 да се измени, както следва:**

***„3. на достъп до помещенията на органите по [чл. 251в, ал. 1 и 2](#);“.***

**Автор:** Илия Христозов (19.11.2022 11:59)

Предложение за изменение на разпоредбите на чл. 261б, ал. 2, т. 3 и 4 от ЗЕС - 2 част

**Предложение за изменение на разпоредбите на чл. 261б, ал. 2, т. 3 и 4 от ЗЕС - 2 част**

Затова и сегашният текст от чл. 261б, ал. 2, т. 4 от ЗЕС **„да дава указания“** е в **противоречие дори и с Конституцията, защото според чл. 79, ал. 2 от Конституцията:**

*„Чл. 79. (2) Постоянните комисии подпомагат дейността на Народното събрание и упражняват от негово име парламентарен контрол.“*

а дейността на НС според чл. 62, ал. 1 е:

*„Чл. 62. (1) Народното събрание осъществява законодателната власт и упражнява парламентарен контрол.“*

Има редица решения на Конституционния съд, в които ясно е посочено, че парламентарният контрол не може да се използва за даване на разпореждания към изпълнителната власт или други държавни органи.

В Решение № 20 от 23.XII.1992 г. на КС на РБ по конст. д. № 30/92 г. се посочва, че **„Поначало парламентарният контрол не може да се счита като средство за управление на парламента, защото парламентът не управлява, а оставя това да прави правителството.“**

В Решение № 1 от 12.03.2013 г. на КС по к. д. № 5/2012 г. КС посочва, че **„България е република с парламентарно управление (чл. 1, ал. 1 от Конституцията), което не**

**означава управление на парламента, а на избраното от него правителство. Същността на парламентарния контрол е Народното събрание да получава информация за законността и целесъобразността на дейността на правителството по въпроси, които засягат държавни и обществени интереси, с цел да прецени политиката на правителството следва ли политиката на избралия го парламент, за да продължи да се ползва с доверието му.”**

В Решение № 6 от 11.04.2012 г. на КС по к. д. № 3/2012 г. се посочва, че „Обстоятелството, че според формата си на управление Република България е парламентарна република обаче не означава, че тя се управлява от Народното събрание. Парламентарно управление не означава управление на парламента. **Нещо повече, в духа на принципа за разделение на властите Конституцията изчерпателно определя компетентността на парламента, което идва също да покаже, че не му позволява да се вмесва или обсебва всеки аспект на управлението.** Според нея основните правомощия на Народното събрание са да осъществява законодателната власт и да упражнява парламентарен контрол (чл. 62, ал. 1 от Конституцията), както и други изрично посочени правомощия (чл. 84 и сл. от Конституцията), които влизат в тези две функции. **Въобще Конституцията отхвърля представата за парламент, който притежава обща компетентност и може да се намесва в която и да е сфера на управлението. Оттук и възгледът, че няма въпрос, който парламентът не може да реши, не намира конституционна опора.**

**Ето защо ще е недопустимо под претекст, че е нужен контрол и прозрачност в дейността на даден висш държавен орган, който и да е друг висш държавен орган по пътя на разширително тълкуване на конституционните разпоредби, които определят неговия правен статус и правомощия, да им придава по-широк смисъл, отколкото те имат. Подобен подход не е нищо друго освен дописване и следователно предизвикателство срещу конституционно закрепената формула, по която следва да функционира управлението на държавата.“**

Ясно е видно, че според КС „Същността на парламентарния контрол е Народното събрание да получава информация за законността и целесъобразността на дейността на правителството по въпроси, които засягат държавни и обществени интереси“

и следователно парламентарните комисии нямат право да „дават указания“ на изпълнителната власт, а още по малко и на частни субекти, каквито са предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

**На основание на гореизложеното предлагам разпоредбата на чл. 216б, ал. 2, т. 4 да се измени в предишния си вид, както следва:**

**„4. да изготвя годишни доклади за извършените проверки и да прави предложения за подобряване на процедурите за съхраняване и обработване на данните по чл. 251б, ал. 1.“.**

**Автор:** Илия Христозов (19.11.2022 11:56)

Предложение за изменение на разпоредбите на чл. 261б, ал. 2, т. 3 и 4 от ЗЕС - 1 част

**Предложение за изменение на разпоредбите на чл. 261б, ал. 2, т. 3 и 4 от ЗЕС - 1 част**

**Предлагам в чл. 261б, ал. 2, т. 4 от ЗЕС думите „дава указания“ да се заменят с „прави предложения“.**

**Мотиви:** Със ЗИД на ЗЕС (ДВ, бр. 20 от 2021 г.) по предложение на г-н Димитър Лазаров, който тогава е бил председател на Комисия за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по [Закона за електронните съобщения](#), е направено изменение на чл. 261б, ал. 2, т. 4 от ЗЕС, като думите „прави предложения“ са заменени с „дава указания“.

Считам че това изменение е незаконосъобразно и противоречи на разпоредбите на „Правилника за организацията и дейността на Народното събрание“ (ПОДНС) и дори противоречи и на разпоредбите на Конституцията на Република България. В случая, разпоредбата на чл. 261б, ал. 2, т. 4 се отнася за постоянната Комисия за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по [Закона за електронните съобщения](#).

В сега действащия ПОДНС вече липсва специална разпоредба относно правомощията на тази комисия и затова за нея са приложими общите правомощия на всички постоянни комисии в НС, които са посочени в чл. 26, ал. 1 от ПОДНС:

*Чл. 26. (1) Постоянните комисии разглеждат законопроекти, годишната програма по [чл. 115](#), проекти за решения, декларации и обръщения и други предложения, разпределени им от председателя на Народното събрание, **изготвят доклади, предложения** и становища по тях.*

Видно е, че комисията може да прави само предложения, **но не и дава указания.**

Видно е, че никоя постоянна комисия в НС няма правомощие да дава указания. Следователно това би било прецедент.

Не мога да приема мотива на вносителя, че предлаганата промяна е за:

*„синхронизиране на текстовете по закона във връзка с правомощията на регулаторните органи да дават указания“,*

защото считам че тази постоянна комисия в НС няма правомощията на регулаторен орган по смисъла на ЗЕС, а и не само по ЗЕС.



В сегашния си вид разпоредбата на чл. 261б, ал. 2, т. 4 от ЗЕС с думите „дава указания“ **влиза в явно противоречие** и с разпоредбата на чл. 261б, ал. 4:

*„(4) При констатирането на неправомерно използване, съхраняване или унищожаване на данните по [чл. 251б, ал. 1](#) **комисията уведомява** съответните органи на прокуратурата, както и ръководителите на органите по [чл. 251в, ал. 1](#) и 2 и на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за допуснатите нарушения. Ръководителите на органите и предприятията са длъжни да уведомят своевременно комисията за предприетите мерки за отстраняване на допуснатите нарушения.“*

Дори и в самата разпоредба на чл. 261б, ал. 1 от ЗЕС:

*„Чл. 261б. (1) Народното събрание **чрез комисия**, определена с [правилника](#) за организацията и дейността му, **осъществява парламентарен контрол и наблюдение на процедурите по** разрешаване и осъществяване на достъп до данните по [чл. 251б, ал. 1](#), както и за защита на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразен достъп до тези данни.“*

се разпорежда само **„парламентарен контрол и наблюдение на процедурите“** и няма и намек за даване на указания или някакво друго разпоредително въздействие.

Според Конституцията на република България:

*„Чл. 105. (2) Министерският съвет осигурява обществения ред и националната сигурност и осъществява общото ръководство на държавната администрация и на въоръжените сили.“*

и затова разпоредителните действия в тези области са в компетентността на изпълнителната власт, но не и на НС, а още по малко на една отделна постоянна комисия.

**Автор:** Илия Христозов (17.11.2022 19:38)

Предложение за отмяна или изменение на чл. 110, ал. 3 от ЗЕС - 2 част

Предложение за отмяна или изменение на чл. 110, ал. 3 от ЗЕС - 2 част

За да се изпълнят всички тези условия, а и за да няма дискриминиращ ефект спрямо цифровото радио, предлагам тази разпоредба или да отпадне или да придобие подобен вид:

*„Чл. 110. (3) Предприятие, на което е издадено временно разрешение за ползване на радиочестотен спектър от електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване на радио- и телевизионни сигнали на основание чл. 109, ал. 1, т. 1, може да излъчва звуково съобщение, че се извършват тестове и/или звуков сигнал с постоянен тон и/или тестова видеотаблица.“*

По този начин ще се осигурят пълните възможности за експериментиране на нови технологии и съоръжения за цифровото радио- и телевизионно разпръскване и условията ще бъдат еднакви за всички. Така ще могат да се излъчват различни тестови сигнали, които ще дават пълна възможност за оценка на качеството на връзката.

Надявам се, че в това НС има достатъчно подготвени специалисти, които да разберат неадекватността и безумието на сега действащата разпоредба на чл. 110, ал. 3 от ЗЕС и да я отменят или да я променят по някакъв приемлив начин.

**Автор:** Илия Христозов (17.11.2022 19:36)

Предложение за отмяна или изменение на чл. 110, ал. 3 от ЗЕС

**Предложение за отмяна или изменение на чл. 110, ал. 3 от ЗЕС**

**Предлагам да се отмени разпоредбата на чл. 110, ал. 3 от ЗЕС или да се измени, както следва:**

*„Чл. 110. (3) Предприятие, на което е издадено временно разрешение за ползване на радиочестотен спектър от електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване на радио- и телевизионни сигнали на основание чл. 109, ал. 1, т. 1, може да излъчва звуково съобщение, че се извършват тестове и/или звуков сигнал с постоянен тон и/или тестова видеотаблица.“*

**Мотиви:** С § 104, т. 3 от ЗИД на ЗЕС (бр. 20 от 2021 г.) се създаде нова алинея 3 на чл. 110 от ЗЕС със следния текст:

*„(3) Предприятие, на което е издадено временно разрешение за ползване на радиочестотен спектър от електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали, може да излъчва само немодулиран носещ сигнал.“*

На всеки радиоинженер, а и не само на инженерите, е известно, че при излъчване на немодулиран носещ сигнал от един радиопредавател, на изхода на съответния радиоприемник не се чува никакъв звук, т.е. има само тишина. Това означава, че по този начин няма да може да се оцени качеството на радиовръзката, каквато е една от основните задачи при издаването на временни разрешения за експериментирането на нови технологии и радиосъоръжения. Това е nonsens, защото не може да се установи дали един радиопредавател и една радиовръзка са добри, ако на изхода на радиоприемника не се чува звук.

Въпреки че за пълното безсмислие на тази нова разпоредба в НС бяха изпратени няколко становища, тези становища не бяха взети предвид от депутатите и разпоредбата беше приета.

Тази законова разпоредба на практика лишава всяко предприятие, на което е издадено временно разрешение за ползване на радиочестотен спектър от електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали, на основание чл. 109, ал. 1, т. 1 от ЗЕС (за експериментално използване) да изпълни в необходимия желан обем задачите, които си е поставило за разрешаване. Абсурдността на тази разпоредба проличава и от факта, че в нея е записано „Предприятие, на което е издадено временно разрешение“, което означава, че се обхващат всички хипотези на чл. 109, ал. 1, включително и чл. 109, ал. 1, т. 2 „за краткосрочни проекти“ и чл. 109, ал. 1, т. 3 „за краткосрочни събития“, където ограничението да се „излъчва само немодулиран носещ сигнал“ прави реализацията им невъзможна.

Интересно е, че такова ограничение в закона има само за наземното цифрово радиоразпръскване на радиосигнали (цифрово радио), а го няма за наземното цифрово радиоразпръскване на телевизионни сигнали. Това придава на разпоредбата и дискриминиращ характер.

Въпросът, защо законодателят е поставил такова ограничение само за цифровото радио, а не и за наземно цифрово радиоразпръскване на телевизионни сигнали, остава без ясен отговор или логична обосновка.

Освен това чл. 2 от ЗЕС регламентира, че:

*„Чл. 2. Този закон **не се прилага по отношение на съдържанието на пренасяните електронни съобщения.**“*

следователно дори мястото на тази разпоредба не е в ЗЕС, защото с нея се засяга съдържанието на радиосигналите.

Прилагането на тази разпоредба затруднява в голяма степен въвеждането на наземното цифрово радиоразпръскване на радиосигнали (цифровото радио) в България и ще увеличи и без това значителното ни изоставане от европейските ни партньори.

Пределно е ясно, че проверката на качеството на една радиовръзка не може да стане без наличието на модулиран носещ радиосигнал. Поне едно „Раз, два, три, проба“ трябва да може да се каже на предавателя и да се чуе как излиза на изхода на радиоприемника. Още по-добре е да се пуснат сигнали, модулирани с различни звукови честоти и да се оцени качеството на тяхното приемане.

**Автор:** Илия Христозов (17.11.2022 19:33)

Предложение за изменение на чл. 90, ал. 2 и 4 от ЗЕС

**Предложение за изменение на чл. 90, ал. 2 и 4 от ЗЕС**

**Предлагам следните изменения в чл. 90, ал. 2 и 4 от ЗЕС:**

- **в чл. 90, ал. 2 от ЗЕС изразът „Комисията провежда обществени консултации по реда на [чл. 37](#) в срок, не по-кратък от 30 дни, относно обявеното по [чл. 89](#) намерение, като публикува съобщение на страницата си в интернет и на Портала за обществени консултации.“ да се замени с „Комисията публикува съобщение на страницата си в интернет и на Портала за обществени консултации относно обявеното по [чл. 89](#) намерение.“;**
- **в чл. 90, ал. 2, т. 4 от ЗЕС изразът „определен от комисията срок, който не може да бъде по-кратък от срока за провеждане на обществените консултации;“ да се замени със „срок до 30 дни от датата на публикуване на съобщението на Портала за обществени консултации;“;**
- **в чл. 90, ал. 4 от ЗЕС изразът „Комисията обявява на страницата си в интернет резултатите от проведените обществени консултации“ да се замени с „Комисията обявява на страницата си в интернет резултатите за подадените по ал. 2 намерения“.**

**Мотиви:** Процедурата по чл. 90, ал. 2 и 4 **не трябва да се провежда като обществена консултация по реда на чл. 37** от ЗЕС, защото тази процедура формално е началото на процедурата на евентуалния търг или конкурс и не би следвало в процеса на самата процедура на търг или конкурс да се променят първоначалните условия или параметри по предложение на участниците в тях. Тези условия и параметри трябва да са обсъдени, приети и обявени окончателно в резултат на проведени обществени консултации преди началото на процедурата по чл. 90, ал. 2. В тези предварителни обществени консултации трябва окончателно да се обсъдят и определят всички условия и параметри, свързани с изискванията на чл. 90, ал. 1.

Освен това предложените от мен изменения в чл. 90, ал. 2 и 4 правят тази процедура аналогична на процедурата по чл. 91, ал. 1 и 2 от ЗЕС, където няма изискване за провеждане на обществена консултация.

**Допълнително предлагам да се прецени, дали е целесъобразно** в чл. 90, ал. 2 да се сложи и изискването за публикуване на съобщението и в "Държавен вестник", когато заявеният ограничен ресурс е с национален обхват, по аналогия с разпоредбата на чл. 91, ал. 1.

**Автор:** Илия Христозов (17.11.2022 19:30)

Предложение и за други легални дефиниции - 3 част

**Предложение и за други легални дефиниции - 3 част**

**както и легалната дефиниция за „Инсталационен клас E0, E2, E10, E100 или E+“ като т. 21а на § 1 от ДР на ЗЕС:**

**„21а. „Инсталационен клас E0, E2, E10, E100 или E+“ е стандартизирано означение на базовите станции в зависимост от граничните стойности за тяхната**

еквивалентна изотропно излъчвана мощност (EIRP), съответно от няколко миливата (клас E0), 2 W (клас E2), 10 W (клас E10), 100 W (клас E100) и над 100 W (клас E +).“

Въпреки че в ЗЕС понятието „базова станция“ се среща само в чл. 172ж, ал. 1, **предлагам в ДР на ЗЕС да се добави и легалната дефиниция за „Базова станция“ като т. За на § 1 от ДР на ЗЕС:**

„За. **„Базова станция“** е радиосъоръжение, което излъчва и приема радиовълни и което е част от наземна мрежа, позволяваща предоставянето на електронни съобщителни услуги.“

Прилагам текста на съображения 7 и 8 от Регламент (ЕС) 2020/1070, който има отношение към обосновката на горепосоченото.

В **съображение 7** е разпоредено, че *“Точките за безжичен достъп с малък обхват следва да отговарят на европейския хармонизиран стандарт **EN 62232:2017** „Определяне на напрегнатост на RF поле, плътност на мощността и специфичната погълната мощност (SAR) в близост до радиокомуникационни **базови станции** за целите на оценяването на облъчването на човека“. Този стандарт предоставя методика за монтиране на **базови станции**, при която се взема предвид тяхната емисионна мощност с цел да се оцени експозицията на човека на електромагнитни полета („ЕМП“) и която е в съответствие с граничните стойности, определени в Препоръка 1999/519/ЕО. Към този стандарт се препраща също в раздел 6.1 от европейския хармонизиран стандарт **EN 50401:2017** „Стандарт за продукт за демонстриране на съответствието на устройства/съоръжения на **базови станции** с граничните стойности на облъчване от радиочестотни електромагнитни полета (110 MHz - 100 GHz) при пускане в експлоатация“ във връзка с оценката на съответствието на точка за безжичен достъп, въведена в експлоатация в своята оперативна среда, с граничните стойности на експозиция на ЕМП, определени в Препоръка 1999/519/ЕО.“*

В **съображение 8** е указано, че *„Стандарт EN 62232:2017 се прилага за **всички видове базови станции, обхванати в пет инсталационни класа**, отговарящи на различни гранични стойности за тяхната еквивалентна изотропно излъчвана мощност (EIRP), съответно **от няколко миливата (клас E0), 2 W (клас E2), 10 W (клас E10), 100 W (клас E100) и над 100 W (клас E +)**. Като се имат предвид разстоянията за безопасност при монтирането, които трябва да се спазват съгласно посочения стандарт, и тъй като [Директива \(ЕС\) 2018/1972](#) предвижда точките за безжичен достъп с малък обхват да представляват оборудване с ниска мощност, **настоящият регламент следва да се прилага само за инсталационни класове E0, E2 и E10.***

**Автор:** Илия Христозов (17.11.2022 19:27)

## Предложение и за други легални дефиниции - 2 част

За понятията „точка за безжичен достъп с малък обхват“ и „приемно-предавателна станция“ вече има легални дефиниции в Наредбата за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на Регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват, приета с ПМС № 357 от 4.11.2022 г. и обн., ДВ, бр. 89 от 8.11.2022 г. и това налага необходимостта такива легални дефиниции да се сложат и в ЗЕС, който е основният нормативен акт.

Като се има предвид гореизложеното, **предлагам легалната дефиниция в параграф 9 от законопроекта да придобие вида:**

*„51в. „Приемно-предавателна станция" е радиосъоръжение, което излъчва и приема радиовълни, което е част от наземна мрежа, позволяваща предоставянето на електронни съобщителни услуги и отговаря на изискванията за инсталационен клас E100 или E+.“*

По аналогичен начин следва да се промени и легалната дефиниция за „Точка за безжичен достъп с малък обхват“ в т. 70а от ДР на ЗЕС. Внимателният прочит на дефинициите за „Точка за безжичен достъп с малък обхват“ в чл. 2, т. 23 от Директива (ЕС) 2018/1972 и в т. 70а от ДР на ЗЕС разкрива **наличието на значителна смислова разлика**. В чл. 2, т. 23 от Директива (ЕС) 2018/1972 е налице изразът **„оборудване ... използващо лицензиран радиочестотен спектър или свободен от лиценз радиочестотен спектър, или комбинация от тях“**, а в т. 70а от ДР на ЗЕС е налице изразът **„оборудване ... което използва радиочестотен спектър свободно, след регистрация или след издаване на разрешение, или комбинация от тях“**. Тези изрази според мен **са различни по своя смисъл**, защото в единия случай различните режими се отнасят до ползването на радиочестотния спектър, а в другия случай се отнасят до ползването на самото оборудване. Освен това се забелязва, че във всеки от тези изрази се включват всички възможни варианти/хипотези и това ги прави излишни. Според мен при необходимост трябва да се използва изразът, даден в чл. 2, т. 23 от Директива (ЕС) 2018/1972 и е ненужно уточнението, че точката за безжичен достъп с малък обхват работи само в хармонизиран радиочестотен спектър. Излишен е и изразът в двете дефиниции **„независимо от основната мрежова топология (мобилна или фиксирана)“**, защото обхваща възможните хипотези, а думата **„оборудване“** може да се замени с по-ясния и точен израз **„ радиосъоръжение, което излъчва и приема радиовълни“**.

Като се има предвид гореизложеното, **предлагам легалната дефиниция в т. 70а от ДР на ЗЕС да придобие вида:**

70а. „**Точка за безжичен достъп с малък обхват**“ е радиосъоръжение, което: излъчва и приема радиовълни; отговаря на изискванията, определени в [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2020/1070](#); може да бъде използвано като част от обществена електронна съобщителна мрежа; може да е оборудвано с една или повече дискретни антени; позволява безжичен достъп от ползватели до електронни съобщителни мрежи и отговаря на изискванията за инсталационен клас E0, E2 или E10.“

**Във връзка с горните легални дефиниции е необходимо да се добави в ДР на ЗЕС и легалната дефиниция за „Еквивалентна изотропно излъчвана мощност“ като т. 9в на § 1 от ДР на ЗЕС:**

„9в. **„Еквивалентна изотропно излъчвана мощност“** означава произведението на мощността на входа на антената и усилването на антената в дадено направление спрямо изотропна антена (абсолютно или изотропно усилване).“,

**Автор:** Илия Христозов (17.11.2022 19:23)

Предложение и за други легални дефиниции - 1 част

Предложение и за други легални дефиниции - 1 част

Предложената в § 9 легална дефиниция:

„51в. „Приемно-предавателна станция“ е **радиосъоръжение**, ползващо хармонизиран радиочестотен спектър за предоставяне на електронни съобщителни услуги, **която** е част от наземна мрежа, позволяваща предоставянето на електронни съобщителни услуги.“

не носи никаква съществена информация и освен това думата „която“ в нея не е съгласувана по род с думата „радиосъоръжение“, т.е. би трябвало да е „което“. Освен това изразът „**ползващо хармонизиран радиочестотен спектър за предоставяне на електронни съобщителни услуги**“ създава и предпоставки за неяснота, защото в чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ, а и в други разпоредби на ЗУТ, където са споменати „приемно-предавателни станции“, този израз липсва. Известно е, че базовите станции на мобилните оператори ползват хармонизиран радиочестотен спектър, но има и редица други приемно-предавателни радиосъоръжения, които са част от наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги, които работят и в нехармонизиран радиочестотен спектър. **Следователно, наличието на този израз създава предпоставки за стесняване на обхвата на съоръженията, за които може да се прилага облекченият режим на чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ и може да се окаже дискриминиращ фактор за някои предприятия, които също предоставят електронни съобщителни услуги.** Наличието или отсъствието на този израз няма да промени смисъла на легалната дефиниция. **Приемно-предавателната станция си е приемно-предавателна станция независимо от радиочестотния спектър, в който тя работи.** Затова, за да няма неяснота и/или дискриминация, а и за опростяване на дефинициите, предлагам изразът „

**ползващо хармонизиран радиочестотен спектър за предоставяне на електронни съобщителни услуги“** да отпадне от тук предложените легални дефиниции.

Освен това наличието в ЗЕС и ЗУТ на понятието **„точка за безжичен достъп с малък обхват“**, която по своята същност също е приемно-предавателна станция, води до необходимостта да се направи ясно разграничаване между понятието **„точка за безжичен достъп с малък обхват“** по смисъла на чл. 33, ал. 6 от ЗЕС и чл. 151, ал. 1, т. 18 от ЗУТ и понятието **„приемно-предавателна станция“** по смисъла на чл. 33, ал. 6 от ЗЕС, § 359 от ЗИД на ЗЕС (ДВ, бр. 20 от 2021 г.) и чл. 137, ал. 1, т. 3, б. „ж“ и „з“ и чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ. **Това е важно, защото процедурите за дейностите, свързани с тях (разполагане, дооборудване и др.), са различни.**

**Наличието на Регламент (ЕС) 2020/1070 също прави наложителна необходимостта от ясно легално дефиниране на двете понятия.**

От съображения 7 и 8 от Регламент (ЕС) 2020/1070 е видно, че и приемно-предавателните станции и **точките за безжичен достъп с малък обхват се разглеждат като базови станции.** В ЗЕС понятието „базова станция“ се среща само в чл. 172ж, ал. 1. В правния мир вече има легална дефиниция за *„Базова станция на наземна мрежа, позволяваща предоставянето на електронни съобщителни услуги“* в §1, т. 30 от ДР на Правила за използване на радиочестотния спектър за наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги след издаване на разрешение.

Считам че **най-добрият критерий** за разграничаване на двете понятия („точка за безжичен достъп с малък обхват“ и „приемно-предавателна станция“) е тяхната **еквивалентна изотропно излъчвана мощност**, като за „точка за безжичен достъп с малък обхват“ да се приеме базова станция с инсталационен клас E0, E2 и E10, т.е. с еквивалентна изотропно излъчвана мощност не по-голяма от 10 W (както е и според Регламент (ЕС) 2020/1070), а за приемно-предавателни станции да се приемат базовите станции с инсталационен клас E100 и E+, т.е. с еквивалентна изотропно излъчвана мощност по-голяма от 10 W.

**Автор:** Илия Христозов (17.11.2022 19:18)

Предложение за изменение на § 1 от законопроекта

**Предлагам § 1 от законопроекта да се измени и да добие следния вид:**

**„§ 1. В чл. 40, ал. 16 думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 1 и 2“.“**

**Мотиви:** Има логика изискванията на императивната разпоредба на чл. 40, ал. 16 от ЗЕС да се отнасят и за чл. 40, ал. 1, но няма причина тези важни изисквания да не се отнасят и да отпаднат за разпоредбата на чл. 40, ал. 2. Ясно е видно, че изискванията на почти всички разпоредби на чл. 40 от ЗЕС, а именно ал. 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11 и 12 се отнасят в еднаква степен, както за ал. 1, така и за ал. 2 и това и е



изрично указано в тях. Затова няма логика и ал. 16 да не се отнася и за двете алинеи (ал. 1 и 2), а само за ал. 1.

Освен това и ал. 2 и ал. 16 са нови алинеи и са създадени по едно и също време, затова е логично законодателят да имал предвид именно ал. 2, но да не е съобразил, че трябва да се добави и ал. 1.

Самото съдържание на ал. 16 е много важно, защото там **императивно** се регламентира какво включва *„информацията по ал. 2 по отношение на правата за ползване на радиочестотен спектър“* и са посочени **най-важните параметри** като *„данни за ефективното и ефикасното използване на радиочестотния спектър и изпълнение на задължения за покритие, качество на услугите, свързани с правата за ползването му и осъществяването на контрол“*, а тези параметри са необходими, както за **информацията по ал. 1, така и за информацията по ал. 2.**

Внимателният анализ ясно разкрива, че **проблемът идва от факта, че в този случай законодателят** е вкарал/транспонирал **две различни** по своя смисъл разпоредби (чл. 20 и чл. 21) от Директива (ЕС) 2018/1972 (Директивата), **в една разпоредба** на ЗЕС (чл. 40).

Известно е, че чрез директивите се изисква от страните в ЕС да постигат определени резултати, **но им се оставя свобода** да избират как да направят това. Страните от ЕС трябва да приемат мерки, за да ги включат (транспонират) в националното законодателство, **за да постигнат целите, определени в директивите.**

Важно е да се отбележи, че само в редки случаи като този (за чл. 40 от ЗЕС), законодателят се е отклонил от директното включване (без промяна) на текстовете на Директива (ЕС) 2018/1972 в текстовете на ЗЕС. Каква е причината, може само да се гадае.

При внимателното сравнение на текстовете на чл. 40 от ЗЕС и чл. 20 и 21 от Директивата се констатира, че в текста на чл. 40, ал. 1 е преразказан/транспониран основният текст на чл. 21, ал./пар. 1 от Директивата, а в чл. 40, ал. 2 е транспониран част от основния текст на чл. 20, ал. 1 от Директивата. За изискванията на чл. 40, ал. 3 ЗЕС, въпреки че те са налице само в чл. 21, ал. 1 от Директивата, законодателят е преценил, че трябва да са приложими и към чл. 40, ал. 2 и това решение според мен е правилно. По подобен начин стои въпросът и за изискванията на чл. 40, ал. 5, 6, 7, 9, 10, 11 и 12, за които законодателят е преценил, че трябва да са приложими и за ал. 1 и за ал. 2 на чл. 40. Следователно няма логика изискванията на чл. 40, ал. 16 да са приложими само за чл. 40, ал. 1, макар че така би трябвало да бъде, **ако имаше напълно точно директно транспониране на Директивата в ЗЕС**, защото текстът на ал. 16 е наличен само в чл. 21 (в ал. 2) от Директивата, който както беше посочено по-горе е транспониран в чл. 40, ал. 1 от ЗЕС. **Следователно правилно би било, ако изискванията на чл. 40, ал. 16 са приложими и за ал. 1 и за ал. 2 на чл. 40.** Няма логика да се търси буквално прецизно транспониране на една единствена

разпоредба, когато всички свързани разпоредби около нея не са транспонирани буквално и точно.

Евентуалното приемане на тази промяна, така както е предложена от МТС, може да създаде предпоставки предприятията да не предоставят информацията по ал. 2 с необходимите дълбочина и подробности, като се обосновават с отпадналото императивно законово основание в ал. 16. Това може значително да затрудни пълноценното изграждане и функциониране на такива важни проекти, като например „Регистър на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги, и извършените дейности по [чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ](#), и ...“. А и каква би била ползата от тази промяна за държавата, регулаторните органи или за потребителите?

**Автор:** Илия Христозов (17.11.2022 19:14)

Предложения за отстраняване на фактически грешки

### **Предложение за замяната на МТИТС с МТС**

**Предлагам в законопроекта да се добави нов параграф със следния текст:**

***„В текстовете на закона думите "Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията", "министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията" и "министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията" се заменят съответно с "Министерството на транспорта и съобщенията", "министърът на транспорта и съобщенията" и "министъра на транспорта и съобщенията".“***

**Мотиви:** Отстраняване на фактическа грешка. В много разпоредби на ЗЕС все още са налице старите наименования, свързани с МТИТС. Такива са разпоредбите на чл. 6, 7, 11, 18, 32, 124б, 131а, 181а, 181б, 181в, 181д, 181е, 181ж, 203, 243б, 258, 279 и 311, а вероятно има и други.

**Предложение за заличаване на думата „воденето“ в чл. 33, ал. 6 от ЗЕС или за нейната замяна**

**Предлагам да се заличи думата „воденето“ в чл. 33, ал. 6 от ЗЕС или да се замени с думата „създаването“.**

**Мотиви:** Думата „воденето“ в чл. 33, ал. 6 от ЗЕС е паразитна и излишна дума, защото нейният смисъл се съдържа и в следващата дума „**поддържането**“. Макар че все още думите „водене“ и „води“ се използват в някои закони по отношение на регистрите, то те не се използват заедно с думата „поддържане“ или „поддържа“. Това е така, защото тези думи по отношение на регистрите имат еднакъв смисъл.

Като пример може да се посочат разпоредбите на чл. 1 и чл. 5 от Закона за кадастъра и имотния регистър, където са налице изразите „**създаването, воденето и ползването** на кадастъра и имотния **регистър**“, „**създаване и водене** на имотния **регистър**“, „**създаване и поддържане** на специализирани карти, **регистри** и информационни системи, на други **регистри**“, „Имотният **регистър** се **води** и съхранява от“ и „Министърът на правосъдието издава наредба за **воденето** и съхраняването на имотния **регистър**“.

Според мен по-подходящата дума в смислово отношение е „поддържането“. Освен това тази дума се е използвала винаги в общата разпоредба на чл. 33, ал. 1 от ЗЕС – „Комисията **създава и поддържа** публични **регистри**“ по отношение на регистрите по ЗЕС, а думата „**воденето**“ се е появила случайно със ЗИД на ЗЕС (обн. ДВ, бр. 62 от 2020 г.). Дори и самата разпоредба на чл. 33, ал. 6 започва с израза „Комисията **създава и поддържа** **регистър**“.

**Във връзка с гореизложеното, предлагам да се заличи думата „воденето“ в чл. 33, ал. 6 от ЗЕС или да се замени с думата „създаването“.**

**Автор:** Илия Христозов (17.11.2022 19:12)

Дано да не стане, както миналия път...

**Дано да не стане, както миналия път...**

Ще публикувам предложения за изменение на законопроекта и се надявам да не стане, както с обществената консултация за „Наредбата за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват“, която беше публикувана на 29.8.2022 г. тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7067>

и която беше приета от МС на 04.11.2022 г. и дори вече е публикувана и в Държавен вестник, **но все още не е публикувана (днес е 17.11.2022 г.)** **справката за постъпилите предложения** заедно с обосновка за неприетите предложения, въпреки че обществената консултация **е приключила още на 28.9.2022 г.** По този начин е нарушено изискването на чл. 26, ал. 5 от ЗНА, която указва, че **справката** за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения **се публикува** след приключването на обществената консултация **и преди приемането, съответно издаването на нормативния акт.** Следователно е имало над един месец време за публикуването на справката, а вече са минали над месец и половина.

Такава публикация за справката за постъпилите предложения липсва и на сайта на МТС.

Според чл. 26, ал. 1 от ЗНА „изработването на проект на нормативен акт се извършва при зачитане на принципите на необходимост, **обоснованост**, предвидимост, **откритост**, **съгласуваност**, субсидиарност, пропорционалност и стабилност“. **Как са спазени в случая тези принципи?**

Надявам се, че все пак тази справка ще бъде публикувана скоро и да може да се видят аргументите за приетите и неприетите предложения по отношение на „Наредбата за съдържанието, условията и реда за водене...“, включително и за тези предложения, които евентуално са получени, но не са публикувани на сайта за обществени консултации.

Въпреки че някои от моите предложения не са свързани пряко с темите и конкретния повод за този законопроект за ЗИД на ЗЕС, **моля, те да не се отхвърлят само по тази причина/обосновка**, защото едва ли скоро пак ще бъде разглеждан законопроект относно ЗЕС, който да се внася от МС в НС. Освен това е известно, че МТС е специализираният орган на изпълнителната власт, който провежда държавната политика в областта на електронните съобщения и следователно чрез него е най-правилният път до законовите промени в основните ресорни нормативни актове.

## История

**Начало на обществената консултация - 20.10.2022**

**Приключване на консултацията - 21.11.2022**

**Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.

**Окончателен акт на Министерския съвет**

---